

TLÜ akadeemiliste töötajate
EESTI TEADUSKEELE TÄIENDKOOLITUS
Eesti keele õppetooli vanemteadur Peep Nemvalts, Ph.D.

Vajadus

- Eesti kõrgharidusstrateegia aastateks 2006-2015: „Tagada eestikeelse haridus- ja kultuuriruumi areng. Tuleb kindlustada eestikeelse kõrgharidusliku õppe jätkumine ja areng Euroopa avatud haridusruumis. Eesmärgiks on, et kõigis õppesuundades saab eestikeelset kõrgharidust kõigil õppeastmetel.”

”Erialase eesti keele oskuse parendamiseks lülitatakse õppekavadesse erialase eesti keele õpe vähemalt 1 AP mahus. Arendatakse eestikeelset õpitarkvara, toetatakse eestikeelsete õppevahendite koostamist.”

- Üks Eesti keele arendamise strateegia 2004-2010 eesmärgid on „tagada eestikeelne kõrgharidus (katta kõik erialad oskussõnastike ning eestikeelse õppekirjandusega, säilitada olulises osas eestikeelne õpe ja avaldada tähtsamad teadustulemused ka eesti keeles), vältides mis tahes teadusala täielikku võõrkeelestumist; tagada kõrgkoolilõpetajate eesti keele oskuse kõrge tase.“
- Tallinna Ülikooli põhikiri: „Ülikooli missioon on toetada Eesti jätkusuutlikku arengut haritlaste ettevalmistamise, uurimistöö ja selle tulemuste rakendamise, ühiskondliku mõttevahetuse ja akadeemilise partnerluse edendamise kaudu.“ (§ 6)
- Tallinna Ülikooli arengukava 2006-2010: „...hoolitseda Eesti intellektuaalse keskkonna sidususe eest ühiskonnaga, avada see keskkond senisest enam Euroopas ja mujal maailmas toimuvatele dialoogidele ja debattidele ning toetada nendega Eesti ühiskonna sees käivat arutelu ja kriitilist eneserefleksiooni, aidates sellega kaasa Eesti vaimse iseseisvuse säilimisele“

Üliõpilasel tuleb analüüsida teaduskirjandust, sõnastada oma uurimisprobleem, töö eesmärgid, hüpotees, ülesanded. Milline peab olema kirjutatava teadustöö keel ja stiil? Praktika käiguski peaks üliõpilane jälgima mõtete väljendamise selgust ja täpsust, keelekasutuse korrektsust. Millest saab ta lähtuda?

Eeldused

ESFi toetatav teadus-arendustöö

UUEKS < **Uus eesti keele ja kakskeelse õppe süsteem** Tallinna Ülikoolis

www.tlu.ee/uueks

UUEKS 1. Parandada muukeelsete üliõpilaste õpitulemusi eesti keele tugiprogrammi abil.

UUEKS 2. Tagada praktilise eesti erialakeele oskus kõikidele bakalaureuseõppe üliõpilastele ning toetada õppejõude ja teadureid teaduskeele kasutamisel.

UUEKS 3. Käivitada aineõpetajate täiendkoolitusprogramm, mis vastab venekeelse kooli eestikeelsele õppele ülemineku ning mitmekultuurilises (kultuuriderohkes) koolis töötavate õpetajate vajadustele.

Lühitutvustus

Et saavutada kõigi üliõpilaste eesti (eriala)keele väga hea tase, on vaja kõigi erialaõppejõudude ja teadurite abi. Seepärast oleme otsustanud esmalt pakkuda valdkonniti täiendkoolitust akadeemilistele töötajatele. UUEKS arendustöö käigus on võimalik korraldada kokku neli koolitust. Möödunud õppeaastal osalenud sotsiaalteadlased ning kasvatusteadlased pidasid eesti teaduskeelde süüvimist igati kasulikuks.

Kunsti- ja sporditeadlaste töö on ühiskonnale väga oluline mitmelgi tasandil. Uurimistulemused teeb rahvale arusaadavaks selge ja täpne keelepruuk. Kõigile mõistetavalt oma ideid esitav eesti haritlaskond suudab tõhusamalt edendada Eesti jätkusuutlikku arengut. Keele selguse ja täpsuse teadlik viljelemine kandub sedakaudu igapäevani. Eriti oluline on täpsus teaduskeeles, tagades ka õpetlaste omavahelise parema mõistmise. Seega on eesti oskuskeele uurimine, õpe ja täiendkoolitus Eesti ühiskonna strateegiliste huvide seisukohalt esmatähtis.

Seegi, millises eesti keeles õppejõud oma ainet käsitleb, on olulisi mõjureid. Kui iga haritlane väljendub ladusalt ja täpselt, on üliõpilasel hea eeskujuga iga päev kõrvus ning ainegi saab hõlpsamini selgeks. Kui iga õppejõud suudab juhtida üliõpilase tähelepanu ka kirjatööde keelele, on kasutegur mitmekordne. Seesama kehtib enamgi veel muukeelsetest koolidest tulnud üliõpilaste kohta. Head eesti (eriala)keelt valdavad noored õpetajad viivad nõnda täpsuse ja selguse oma aine kaudu üldhariduskoolidesse.

Eesmärk: suunata õppejõude ja teadureid mõtlema süvitsi sellele, kuidas luua ladusat eestikeelset teadus- ja õppeteksti; teadvustada teravamaid karisid eestikeelses väljenduses (võõrõrjud, moelummus); meenutada eesti keele ehitusele omaseid paindlikku ja täpse väljenduse võimalusi.

Korraldus

Osalema ootame 15 õppejõudu ja teadurit, sh doktorante.

Palume osavõtusoovist teatada hiljemalt **11. aprilliks** e-aadressil Peep.Nemvalts@tlu.ee

Koolitus on viiel päeval, kuus akadeemilist tundi päevas. Lisandub iseseisev töö loengute ja kirjanduse põhjal. Osalejad saavad tunnistuse ja 4 AP. **Koolitus on tasuta.**

- Kaks esimest päeva on selgitavamalt laadi, loengu-seminari vormis.
- Pärast neid jääb kümmekond päeva aega isesseisvalt eestikeelset erialateksti analüüsida ja võõrkeelset erialateksti eestindada või eestikeelsest tekstist annotatsioon või lühireferaat teha.
- Järgneb kolm harjutavamalt laadi seminaripäeva, mil arutletakse analüüsitut ja tõlgitud kirjutatu põhjal.

Koolitajad on dotsent Viivi Maanso ja vanemteadur Peep Nemvalts.

Ajakava Iga päev kl 10.00-11.30, 11.45-13.15 ja 14.15-15.45

1. päev R 18.04.2008

2. päev L 19.04.2008

Iseseisev töö erialatekstidega – palume esitada hiljemalt 29.04.2008

3. päev N 08.05.2008

4. päev R 09.05.2008

5. päev L 10.05.2008